

neboť v obou ustanoveních jde o určení práva přírůstku (srov. Komentář Ehrenzweig k § 133 uved. zák. str. 397).

Byly-li tudíž podle obsahu pojistky obmyslenými pro případ úmrtí zůstavitelova obě jeho dcery stejným dílem a uvolnil-li se nárok jedné z nich úmrtím, neodporuje to zřejmě zákonu, vyslovil-li rekursní soud, že uvolněný podíl přirostl vzhledem k § 133 odst. 1 uved. zák. druhé obmyslené dceři zůstavitelově, když lze, jak již řečeno, vykládati ustanovení to i v rozsahu určeném v § 560 obč. zák.

Rozh. nejv. soudu z 26. dubna 1930, č. j. RI 58/30-4.
Dr. Petřík.

Za výpovědní důvod lze použiti i důvod uplatňovaný již v předchozí výpovědi, jež byla zmařena, třeba již tento důvod byl odčiněn v době podání nové výpovědi.

Vypovídající Dr. A. K., F. a A. R., A. a T. V. dali A. H, výpověď 7. I. 1929 u okresního soudu v Ž. z toho důvodu, že proti úmluvě měla podnájemníky. Vypovídaná namítla proti výpovědi, že z tohoto důvodu byla již vypověděna dne 12. X. 1928, kterážto výpověď musela být vzata zpět, ježto byla doručena teprve 15. X. 1928. Podnájemní smlouva byla během dalšího kvartálu (v prosinci 1928) rozvázána, takže v době podání výpovědi 7. I. 1929 vypovídaná podnájemníka žádného neměla.

Skutkový přednes je nesporný.

Okresní soud v Ž. námitkám vyhověl a výpověď zrušil.

Odvolání vypovídající strany krajský soud civ. v P. vyhověl a rozsudek změnil v ten smysl, že se výpověď připouští, a to z těchto důvodů:

Podle odst. VI. cit. nesporné nájemní smlouvy vzala žalovaná na vědomí, že žalobci nesouhlasí, aby si vzala do najatého bytu podnájemníky, a podle odst. VII. téže smlouvy ujednáno mezi stranami, že pokud žalovaná jako strana najímající bude řádně a včas plniti závazky a povinnosti smlouvou nájemní převzaté, nebude jí dána výpověď z nájemního poměru po dobu 3½ leta, v případě však, že by žalovaná závazky a povinnosti toutéž nájemní smlouvou převzaté řádně a včas neplnila, zejména také podnájemníky si držela, byla by žalující strana oprávněna poměr nájemní proti čtvrtletní výpovědi, kterou možno dáti v každém kvartálu, zrušiti i před uplynutím smluvené 3½ leta nájemní doby.

Jest nesporno, že žalovaná již v létě 1928 vzala do uvede-

ného bytu 4 podnájemníky, že jí proto dali žalobci v říjnovém termínu soudní výpověď z bytu, kterou ale vzali zpět, žalovaná měla pak dále podnájemníky až do polovice prosince 1928 a žalobci dali žalované nyní projednávanou výpověď z bytu k lednovému termínu 1928.

Žalobci odůvodňují výpověď z bytu žalované danou tím, že jsou k tomu oprávněni podle cit. čl. VII nájemní smlouvy pro porušení této nájemní smlouvy žalovanou tím, že si vzala do bytu podnájemníky.

Žalovaná namítá, že si vzala podnájemníky v důsledku toho, že vyjednávala se žalující stranou o dovolení tyto podnájemníky míti, a to již před tím, než si vzala podnájemníky, a když dne 26. listopadu 1928 bylo jí sděleno, že vypovídající strana podnájem nepovoluje, dala hned všem podnájemníkům výpověď, takže od polovice prosince a tedy ani v době podání výpovědi, žádné podnájemníky neměla, a není tedy důvodu k výpovědi, ježto smlouvu neporušila.

Výše uvedená skutková tvrzení žalované, že totiž si vzala podnájemníky v důsledku toho, že vyjednávala se žalující stranou o dovolení míti podnájemníky, a to již před tím, než si vzala podnájemníky, přiznala strana žalující a jest tedy posouditi, lze-li za tohoto stavu shledávati v jednání žalované porušení nájemní smlouvy výše citované čili nic.

Tu lze prostě odkázati na citovanou nájemní smlouvu mezi stranami uzavřenou a její výše uvedená ustanovení. Byla-li touto nájemní smlouvou dána žalované zápočet míti podnájemníky, jest nepochybně, že přijetí podnájemníků bylo proti téže smlouvě a jejím porušením, i když žalovaná jednala se žalobci, aby jí povolili míti podnájemníky, neboť toto vyjednávání nemohlo nijak opravňovati žalovanou k předpokladu, že žalobci jsou nějak nakloněni k tomu, schváliti to, že podnájemníky před dojednáním věci přijala, to tím více, že žalovaná sama tvrdí, že jí žalobci pro přijetí podnájemníků dali soudní výpověď z bytu k říjnovému termínu 1928, čímž žalobci nepokrytě dali na jevo odmítavé stanovisko k žádosti žalované, aby jí bylo povoleno míti podnájemníky.

Jest ovšem nesporno, že žalobci tuto výpověď vzali zpět, avšak z příslušných spisů okresního soudu v K. C IV 1776/28 zjišťuje odvolací soud, že se tak stalo výslovně z toho důvodu, že byla výpověď žalované opožděně doručena, takže tím žalobci nijak nezadali svému odmítavému stanovisku vůči požadavku žalované, aby jí bylo povoleno míti podnájemníky a žalovaná z toho tedy nemůže ničeho pro sebe vyvozovati.

A když přesto žalovaná i pak po celý říjen a listopad a až do polovice prosince 1928 měla podnájemníky v bytě, jest bezpečně prokázáno, že žalovaná jednala proti nájemní smlouvě a ji hrubě porušila a právem tudíž žalující strana dala žalované výpověď z důvodu porušení nájemní smlouvy podle jejich odst. VI. a VII.

Skutečnost přiznaná stranou žalující, že žalovaná podle svého tvrzení podnájemníkům ke konci listopadu 1928 dala výpověď a od polovice prosince 1928 nemá žádných podnájemníků, a že tedy v době výpovědi již žádných podnájemníků neměla a nájemní smlouvu neporušovala, není oprávnění žalobců z uvedeného důvodu dáti žalované výpověď z bytu právě projednávanou nijak na závalu.

To mohla by žalovaná namítati jen tehdy, kdyby bylo lze vytknouti žalobcům, že liknavostí v uplatňování svého práva dali konkludentním činem na jevo, že se svého práva na výpověď z uvedeného důvodu vzdávají, tomu však v daném případě tak není.

Jak již výše uvedeno, žalobci tím, že v říjnovém termínu dali žalované pro neoprávněné přijímání podnájemníků výpověď z bytu, a také dopisem svého právního zástupce z 26. listopadu 1928, žalovanou předloženým, podle něhož byli žalobci ochotni, trvající na svém zákazu bráti si podnájemníky, záležitost tuto smírně vyrovnati pod podmínkou, že se nájemní poměr ujednaný na 3 roky změni v nájemní poměr na dobu neurčitou se čtvrtletní výpovědí pro obě strany, v čemž nepochybně žalobci spátřovali lepší ochranu proti porušování nájemní smlouvy žalovanou, dali zřejmě na jevo, že se nároku na výpověď z bytu žalované pro uvedené porušení nájemní smlouvy nevzdávají a také v nejbližším termínu lednovém 1929, jak jim to bylo podle citované smlouvy nájemní nejdříve možno, a tudíž včas dali opět žalované nyní právě projednávanou výpověď z bytu.

Výpověď z bytu žalobci žalované daná a usnesením prvního soudu ze dne 7. ledna 1929 č. j. V VII 10/29/1 žalované doručená stala se tedy po právu, odvolání jeví se následkem toho odůvodněným, bylo mu proto vyhověno a rozsudek v odpor vzatý byl změněn tak, jak jest ve výroku rozsudku uvedeno. Výrok o útratách sporu první i druhé stolice opírá se o ustanovení §§ 41 a 50 c. ř. s.

D o v o l á n í strany vypovídáné nejvyšší soud nevyhověl. uváděje:

Žalovaná opírá své dovolání formálně o dovolací důvody § 503 čís. 3 a 4 c. ř. s., než prvního neprovádí podle zákona.

Tvrdí, že rozsudek odvolacího soudu je v podstatné části založen na skutkovém předpokladě, že žalovaná by mohla namítati, že v době výpovědi neměla podnájemníků a že proto není důvodu pro výpověď jenom tehdy, kdyby bylo možno žalobcům vytknouti, že liknavostí v uplatňování svého práva dali konkludentním činem najevo, že se ho vzdávají. Ze spisů, a to hlavně ze spisů C IV 1776/28 okresního soudu v K. prý je patrné, že výpověď byla pouze jejich zaviněním zmařena. To prý je patrné i z toho, že si žalovaná vzala podnájemníky již v létě 1928, v říjnovém termínu dostala výpověď, kterou však žalobci museli vzít zpět proto, že byla pozdě doručena. Z toho se snaží dovoditi, že vinou žalobců nemohl býti zmíněný spor C IV 1776/28 projednán. Z uvedeného obsahu dovolání je zřejmo, že se ne snaží dokázati, že rozsudku odvolacího soudu je položena za základ skutečnost, která odporuje spisům, ale snaží se dokázati, že ve zmíněném bodě byla určitá skutečnost nesprávně posouzena po právní stránce. To také rozvádí v dalších vývodech. Při tom uznává, že žalovaná netvrdila, že se žalobci svého práva, dáti jí výpověď, vzdali. Tím uznává, že byli oprávněni jí dáti a posiluje tím stanovisko odvolacího soudu. Tvrdí však, že v době podání výpovědi nebyl výpovědní důvod dán proto, že už neměla podnájemníků, a měla-li je dříve, mohli ji žalobci vypověděti včas. Než odvolacímu soudu je přisvědčiti v tom, že žalobci nepozbyli svého práva, dáti jí výpověď, tím, že snad v době výpovědi už podnájemníků neměla, vždyť nájemní smlouva ustanovuje, že pronajimatelé nesouhlasí s tím, aby si nájemkyně vzala do najmutého bytu podnájemníky, a ustanovuje jako důvod k výpovědi, kdyby si »podnájemníky držela«. Jisto je, že porušila nájemní smlouvu způsobem v ní výslovně zakázaným a je nerozhodno, zda toto porušení před výpovědí napravila. Smluvená příčina k výpovědi už byla dána. Žalobci jí nepozbyli tím, že výpověď v říjnovém termínu se minula s úspěchem. Odvolací soud tudíž právem prohlásil výpověď, která byla příčinou tohoto sporu, za účinnou.

Dovolání není odůvodněno. Proto mu nebylo vyhověno a podle § 573 c. ř. s. vysloveno, že žalovaná je povinna sporný byt s příslušenstvím ihned vykliditi a žalobcům odevzdati.

Rozhodnutí nejvyššího soudu z 19. X. 1929,
č. j. RvI 1287/29.*) Dr. Š.

*) Pozn. zasílatelova. Stanovisko nejvyššího soudu v tomto rozhodnutí je zcela opačné, nežli je praxe rekursního soudu ve věcech nájemních podle zákona na ochranu nájemníků, jež zásadně hájí stanovisko, že důvod výpovědní musí býti dán v době podání návrhu.